

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: **P., a. s., N.**, IČO: X., zastúpený advokátom JUDr. P. K., S., proti žalovanému: **JUDr. P. T.**, správca konkurznej podstaty úpadcu P. S. - N., s. r. o. v konkurze, N., IČO: X., zastúpený Advokátskou kanceláriou JUDr. A. V., s. r. o., B., IČO: X., **o vylúčenie vecí zo súpisu konkurznej podstaty**, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici z 22. septembra 2011, č. k. 65Cbi 1/2009-155, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici z 22. septembra 2011, č. k. 65Cbi 1/2009-155 **z r u š u j e** a vec mu **v r a c i a** na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e :

Súd prvého stupňa napadnutým rozsudkom návrh zamietol a žalobcovi uložil povinnosť nahradiť žalovanému trovy konania 562,03 eur.

Z odôvodnenia rozhodnutia vyplýva, že žalobou, doručenou súdu 09. 10. 2009, žalobca žiadal, aby súd vylúčil zo súpisu konkurznej podstaty úpadcu P. S. - N., s. r. o. „v konkurze“, L. (ďalej len úpadca) nehnuteľnosti v k. ú. L., vedené na LV č. X., C-KN parc. č. X. o výmere 1 464 m², parc. č. X. o výmere 3 323 m², parc. č. X. o výmere 471 m², parc. č. X. o výmere 306 m², parc. č. X. o výmere 2653 m², parc. č. X. o výmere 561 m², parc. č. X. o výmere 309 m², parc. č. X. vo výmere 196 m², X. o výmere 31 m², parc. č. X. o výmere 126 m² a S. súp. č. X. na parc. č. X., administratívna budova, vo vlastníctve žalobcu v celosti.

Súd dokazovaním vykonaným listinnými dôkazmi a výsluchom účastníkov zistil, že uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 47-24K 432/98 z 20. 12. 1999 bol na majetok úpadcu vyhlásený konkurz. Ustanovený správca konkurznej podstaty listom z 05. 12. 2008 oznámil súdu dôvody, pre ktoré doplnil súpis konkurznej podstaty úpadcu a zaradil do konkurznej podstaty aj nehnuteľnosti zapísané na LV č. X. v katastrálnom území L. vo vlastníctve žalobcu, vychádzajúc pritom z § 19a ods. 2, 3, 4 zákona č. 92/1991 Zb. o podmienkach prevodu majetku štátu na iné osoby, v znení platnom v čase uzavretia zmluvy o predaji časti podniku č. 1234/1995 z 12. 12. 1995, uzavretej medzi F. B. a spoločnosťou P. S. N., s. r. o., L.. Uznesením z 07. 09. 2009 súd uložil žalobcovi 30-dňovú lehotu na podanie žaloby proti správcovi konkurznej podstaty na vylúčenie nehnuteľností zapísaných na LV č. X.. Žalobcovi bolo uznesenie doručené 16. 09. 2009 a žaloba o vylúčenie predmetných nehnuteľností zo súpisu konkurznej podstaty bola doručená súdu 09. 10. 2009, teda v lehote určenej súdom.

Súd prvého stupňa ďalej zistil, že F. N. M. S. (ďalej len F.) v procese privatizácie podľa zákona č. 92/1991 Zb. o podmienkach prevodu majetku štátu na iné osoby v znení neskorších predpisov (ďalej len zákon č. 92/1991 Zb.) na základe Zmluvy o predaji časti podniku č. 1234/1999 z 12. 12. 1995 predal privatizovaný majetok kupujúcemu, spoločnosti P. S. - N., s. r. o., L., a to časť majetku podniku P. S. L., š. p., podľa stavu, ktorý bol zachytený v evidencii podniku ku dňu účinnosti zmluvy. S vlastníckym právom k privatizovanému majetku prešli na nadobúdateľa (teraz úpadcu) práva a záväzky súvisiace s privatizovaným podnikom, vrátane neznámych. V konaní nebolo sporné, že špecifikácia nehnuteľností, uvedená v zmluve o predaji časti podniku, nie je identická so špecifikáciou nehnuteľností, uvedenou v kúpnych zmluvách z dôvodu zmien uskutočnených geometrickým plánom. V súčasnosti sú predmetné nehnuteľnosti zapísané na LV č. X. Nebolo tiež sporné, že v čase prevodu vlastníckeho práva k privatizovanému majetku na nadobúdateľa, záložný veriteľ V., a. s., pobočka L., podľa záložnej zmluvy č. 1/1994 z 31. 10. 1994 mala zriadené záložné právo na majetok záložcu (P. S., š. p., L.) na pozemky na parcele č. X., X., X., X., X., X. na zabezpečenie plnenia záväzku, vyplývajúceho z úverovej zmluvy. Vklad záložnej zmluvy bol zaevidovaný pod č. V X. V súvislosti s predajom privatizovaného majetku bolo tiež zriadené záložné právo v prospech F. na majetok nadobúdateľa, t. j. aj na nehnuteľnosti, ktoré boli predmetom zmluvy o prevode časti podniku. Vklad záložnej zmluvy bol

zaevidovaný pod č. V 164/96. Nehnutelnosti na parcelách č. X., X., X., X., X., X., ku ktorým má zriadené záložné právo záložný veriteľ V., a. s., pobočka L., neboli predmetom kúpnych zmlúv medzi nadobúdateľom a žalobcom. Ďalej nebolo sporné, že nadobúdateľ privatizovaného majetku nedodrжал pri nakladaní s týmto majetkom postup ustanovený v § 19a ods. 2 a 3 zákona č. 92/1991 Zb. a v čl. VII. bod 5, 6 zmluvy o predaji časti podniku. F. vydal 12. 05. 1998 dva súhlasy s prevodom privatizovaného majetku. V jednom vyjadril súhlas s prevodom s podmienkou, že majetok bude na inú osobu prevedený za hodnotu podľa znaleckého posudku. V druhom vyjadril súhlas s prevodom s rovnakou podmienkou a doplnil, že získané prostriedky nadobúdateľ použije na úhradu splátky za rok 1997 a úhradu úrokov za rok 1997. Záložný veriteľ mal zabezpečenú pohľadávku z úverovej zmluvy zriadením záložného práva. Predmetom záložného práva boli nehnuteľnosti zapísané na LV č. X., parcela č. X., X., X., X., X., X.. Tieto nehnuteľnosti neboli predmetom prevodu privatizovaného majetku medzi žalobcom a úpadcom.

Súd s poukázaním na ustanovenie § 19a ods. 2, 3, 4 zákona č. 92/1991 Zb. konštatoval, že kúpne zmluvy, uzavreté formou notárskej zápisnice z 30. 10. 1998, boli nadobúdateľom vykonané v rozpore s citovanými ustanoveniami, z tohto dôvodu sú neplatné a neplatné sú aj všetky úkony na ne nadväzujúce. Ide o absolútnu neplatnosť, ktorá nastala zo zákona. Na základe neplatného právneho úkonu žalobca nemohol nadobudnúť vlastnícke právo k sporným nehnuteľnostiam. Správca konkurznej podstaty úpadcu preto postupoval v súlade s ustanovením § 19 zákona č. 328/1991 Zb. o konkurze a vyrovnaní v znení neskorších predpisov, keď tieto nehnuteľnosti zapísal do súpisu podstaty. Z týchto dôvodov žalobe vyhovel. Súd nevykonal dokazovanie o tvrdeniach žalobcu, že zmluvu o prevode privatizovaného majetku je potrebné posudzovať podľa § 36 ods. 2 Občianskeho zákonníka, pretože takéto dokazovanie je absolútne bezpredmetné a nebolo ho potrebného vykonať za účelom zistenia a posúdenia uplatneného nároku. Pokiaľ žalobca tvrdil, že zmluvu o prevode časti podniku medzi F. a nadobúdateľom treba posudzovať podľa ustanovenia § 476 a nasl. Obchodného zákonníka, súd prvého stupňa uviedol, že zmluvu o predaji podniku upravuje osobitný zákon č. 92/1991 Zb. a touto zmluvou sa uskutočňujú predaje podnikov v rámci tzv. „veľkej privatizácie“, preto posudzoval túto zmluvu podľa citovaného zákona. O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 O. s. p. a úspešnému žalobcovi priznal ich náhradu.

Proti rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobca z dôvodov podľa § 205 ods. 2 písm. b/ a f/ O. s. p., teda že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci a že napadnuté rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Uviedol, že nehnuteľnosti, ktoré správca dodatočne zahrnul do podstaty a ktorých vylúčenia sa domáha, predstavujú pozemky čo do výmery spolu 9 240 m² a S. súp. č. X. na parc. č. X., administratívna budova v k. ú. L.. Inkriminovanými kúpnyimi zmluvami z 30. 10. 1998 žalobca kúpil od úpadcu, ešte pred vyhlásením konkurzu, časť týchto pozemkov spolu o výmere 8 484 m², 3/5 podiel na pozemku parc. č. X. o výmere 318 m², administratívna budova, súp. č. X. na parc. č. X. a 3/5 podiel na ubytovni súp. č. X. na parc. č. X.. Namietal, že správca zapísal do podstaty nehnuteľný majetok, presahujúci svojou výmerou majetok kúpený pôvodne žalobcom uvedenými zmluvami. Ďalej uviedol, že ak súd pri svojom rozhodnutí vychádzal z neplatnosti kúpnych zmlúv, mal o tom najskôr prejudiciálne rozhodnúť, pričom by bol v takom prípade zrejme neopomenuteľným aj nárok žalobcu voči podstate na vrátenie zaplatenej kúpnej ceny podľa § 457 Občianskeho zákonníka. Ak by súd túto predbežnú otázku v konaní rozhodol, mohol by sa žalobca domáhať vyriešenia ďalšej predbežnej otázky, a to určenia nadobudnutia vlastníctva predmetných nehnuteľností vydržaním podľa § 134 Občianskeho zákonníka. Tieto nehnuteľnosti mal žalobca od uzavretia kúpnych zmlúv 30.10.1998 nepretržite vo svojej držbe a v užívaní, užíval ich dobromyseľne ako svoje vlastné a platil z nich daň z nehnuteľností. Vlastníctvo bolo spochybnené až právnym úkonom správcu z 04. 12. 2008, teda po uplynutí 10-ročnej premlčacej doby. Poukázal na skutočnosť, že postupník pôvodného „oddeleného veriteľa“, ktorým bol F., už v inom konaní dosiahol zabezpečenie svojej pohľadávky v konkurze obnovením záložného práva na nehnuteľnosti žalobcu, zapísaného v časti „C“ LV č. X. na tam vyznačené pozemky a stavby. Do podstaty tak zrejme patrí práve toto vecné právo. Uviedol, že počas konkurzu nadobudol zmluvou o predaji časti podniku, uzavretou s jedným z predchádzajúcich správcov konkurznej podstaty, okrem iného aj zostávajúci nehnuteľný majetok úpadcu tak, ako je teraz zapísaný na LV č. X.. Tieto nehnuteľnosti tvoria ucelený areál pôvodného podniku úpadcu. Navrhuje, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zmenil a žalobe vyhovel, alebo aby ho zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

K odvolaniu žalobcu sa vyjadril žalovaný. Uviedol, že napadnutý rozsudok považuje za vecne správny a vychádzajúci zo správne zisteného skutkového stavu veci. Uviedol, že postupoval v súlade so zákonom, keď predmetné nehnuteľnosti zapísal do konkurznej podstaty úpadcu. Bolo by v rozpore so zákonom o konkurze a vyrovnaní, ako aj účelnosťou a hospodárnosťou súdneho konania, aby súd najskôr rozhodoval o neplatnosti predmetných kúpnych zmlúv, a až následne by v ďalšom konaní rozhodoval o tom, či predmetné nehnuteľnosti budú vylúčené z konkurznej podstaty úpadcu. Podotkol, že ak aj došlo k zhodnoteniu nehnuteľnosti žalobcom, súd bude môcť túto otázku riešiť až po právoplatnosti rozhodnutia o tom, že úpadca je a nepretržite bol vlastníkom predmetných nehnuteľností. Žalobcovi nič nebránilo, aby sa v konaní domáhal vylúčenia predmetných nehnuteľností z konkurznej podstaty úpadcu aj z dôvodu, že ich nadobudol na základe vydržania. Namieta, že žalobca neprávne určil začiatok plynutia vydržacej doby, lebo jej začiatok počíta odo dňa podpisu kúpnej zmluvy a nie odo dňa vkladu vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností, ku ktorému došlo až 05. 11. 1998 a dobromyseľnosť žalobcu bola preukázateľne prerušená už 23. 10. 2008, kedy mu bolo doručené oznámenie o nezákonnom nakladaní s majetkom P. S. – N., s. r. o. Tento dôkaz žalovaný predkladá súdu až teraz, pretože žalobca vydržanie v konaní na súde prvého stupňa nenamietal. Skutočnosť, že k sporným nehnuteľnostiam bolo v katastrálnom konaní znovu zapísané záložné právo v prospech jedného z konkurzných veriteľov, nemá žiadny vplyv na to, kto je vlastníkom nehnuteľnosti. Ak nebudú predmetné nehnuteľnosti z konkurznej podstaty úpadcu vylúčené, tak ich správca speňaží v súlade so zákonom a výtťažok rozdelí medzi konkurzných veriteľov. Navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok potvrdil.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací podľa § 10 ods. 2 O. s. p. prejednal vec v rozsahu podľa § 212 ods. 1 O. s. p. bez nariadenia pojednávania v zmysle § 214 ods. 2 O. s. p. a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu je dôvodné.

Predmetom odvolacieho konania je vylúčenie nehnuteľných vecí zo súpisu konkurznej podstaty úpadcu P. S. - N., s. r. o. v konkurze.

Žalobca v odvolaní poukázal na skutočnosť, že správca konkurznej podstaty nesprávne zapísal do podstaty nehnuteľný majetok presahujúci svojou výmerou majetok, kúpený

pôvodne žalobcom kúpnyimi zmluvami z 30. 10. 1998 a pokiaľ vychádzal z neplatnosti kúpnych zmlúv, mal o tejto neplatnosti rozhodnúť prejudiciálne. Ak by súd predbežne vyriešil neplatnosť zmlúv, mohol by sa žalobca domáhať vyriešenia ďalšej predbežnej otázky, a to určenia nadobudnutia vlastníctva predmetných nehnuteľností vydržaním, pretože tieto nehnuteľnosti mal žalobca od uzavretia kúpnych zmlúv 30. 10. 1998 nepretržite vo svojej držbe, užíval ich dobromyseľne ako svoje vlastné a platil z nich daň z nehnuteľností. Vlastníctvo bolo spochybnené až právnym úkonom správcu po uplynutí premlčacej doby.

Podľa § 118 ods. 1 O. s. p. po začatí pojednávania účastníci prednesú alebo doplnia svoje návrhy a predseda senátu alebo samosudca oznámi výsledky prípravy pojednávania.

Po vykonaní úkonov podľa odseku 1 predseda senátu alebo samosudca podľa doterajších výsledkov konania uvedie, ktoré právne významné skutkové tvrdenia účastníkov je možné považovať za zhodné, ktoré právne významné skutkové tvrdenia zostali sporné a ktoré z navrhnutých dôkazov budú vykonané a ktoré dôkazy súd nevykoná, aj keď ich účastníci navrhli (§ 118 ods. 2 O. s. p.).

Podľa § 118 ods. 4 O. s. p., ak sa pojednávanie neodročuje, pred jeho skončením súd vyzve účastníkov, aby zhrnuli svoje návrhy a vyjadrili sa k dokazovaniu i k právnej stránke veci. Na záver súd uznesením vyhlási dokazovanie za skončené.

Podľa § 122 ods. 1 O. s. p., súd vykonáva dokazovanie na pojednávaní, ak neboli splnené podmienky na vydanie rozhodnutia bez ústneho pojednávania.

Podľa § 129 ods. 1 O. s. p., dôkaz listinou sa vykoná tak, že predseda senátu alebo samosudca na pojednávaní listinu alebo jej časť prečíta, alebo oznámi jej obsah; to neplatí, ak súd vo veci nenariaďuje pojednávanie.

Súd získava poznatky o veci, ktorá je predmetom konania, dokazovaním. Súď tiež určí rozsah a mieru, v ktorej sa dokazovanie vykoná. Nie je potrebné vykonať dôkazy potvrdzujúce zhodné tvrdenia účastníkov. Dokazovanie súď vykoná vzhľadom na zásadu priamosti na pojednávaní, na ktoré boli účastníci konania predvolaní, a to spôsobom

stanoveným Občianskym súdnym poriadkom. Dôkaz nevykonaný alebo dôkaz vykonaný v rozpore so zákonom, nemôže byť predmetom hodnotenia dôkazov podľa § 132 O. s. p. a súd na neho nemôže prihliadať.

Z obsahu spisu vyplýva, že súd vec prejednal a rozhodol na prvom verejnom pojednávaní dňa 22. 09. 2011. Zo zápisnice z uvedeného pojednávania odvolací súd zistil, že súd prvého stupňa s poukázaním na ustanovenie § 118 O. s. p. oboznámil prítomných účastníkov konania so skutočnosťami, ktoré nie sú sporné, po poučení účastníkov podľa § 120 ods. 4 O. s. p., ku ktorému účastníci nemali čo dodať, vyhlásil uznesenie o skončení dokazovania a následne na to vyhlásil rozsudok. Z napadnutého rozhodnutia vyplýva, že súd mal zistiť skutkový stav aj z listinných dôkazov a výsluchov účastníkov. V tejto súvislosti poukázal na obsah jednotlivých ustanovení zmluvy o predaji časti podniku č. 1234/1999 z 12. 12. 1995 aj na dva súhlasy F. z 12. 05. 1998 s prevodom privatizovaného majetku. Zo zápisnice z pojednávania však nevyplýva, že súd vykonal dokazovanie listinnými dôkazmi a výsluchom účastníkov. Skutkové závery súdu prvého stupňa takto nemajú oporu vo vykonanom dokazovaní. Nad rámec uvedenej vady konania, odvolací súd poukazuje aj na nesprávny procesný postup súdu prvého stupňa, keď po začatí pojednávania účastníci v zmysle citovaného ustanovenia § 118 O. s. p. nepredniesli svoje návrhy a súd nevyzval účastníkov pred skončením pojednávania, aby zhrnuli svoje návrhy a vyjadrili sa k dokazovaniu i k právnej stránke veci. Účastníkovi konania, ktorému bolo odopreté právo na záver pojednávania zhrnúť svoje návrhy a vyjadriť sa k dokazovaniu aj k právnej stránke veci v zmysle § 118 ods. 4 O. s. p. bola odňatá možnosť konať pred súdom.

Z uvedeného vyplýva, že konanie pred súdom prvého stupňa bolo postihnuté vadou, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, preto Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnutý rozsudok podľa § 221 ods. 1 písm. f/, h/ O. s. p. zrušil bez toho, aby sa zaoberal právnym posúdením veci a v zmysle § 221 ods. 2 O. s. p. vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. V novom konaní súd prvého stupňa po vykonaní dokazovania v súlade s ustanoveniami Občianskeho súdneho poriadku opätovne vo veci rozhodne a rozhodnutie odôvodní tak, ako mu ukladá ustanovenie § 157 ods. 2 O. s. p.

V novom konaní rozhodne súd prvého stupňa aj o trovách odvolacieho konania.

Rozhodnutie prijal senát pomerom hlasov 3 : 0.

P o u ě n i e : Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

V Bratislave 31. januára 2013

JUDr. Viera Pepelová, v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Hana Segečová